

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Thomae Młodzianowski Praelectionum Theologicarvm
Tomus ...**

**Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682**

Punct. Dif. 5. Defenditur hæc qualitas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82982](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82982)

quia si dicas illam qualitatem non transmitti, sed modo spiritualibus debito, pertransire à termino ad terminum sine medio, id etiam commode dici non potest: non enim id præstare potest ipsa qualitas seipsa ut faciunt Angeli, quia cum illa qualitas sit inanimis, non poterit illi virtus motiva competere. Non potest etiam recurri ad impulsum, quia hic fortè etiam in Angelis si ponatur, requireret transitum per medium, eo quod non videatur convenire alteri transire ab extremo ad extremum, sine medio, nisi mobili spirituali animato; multiplicabuntur etiam istæ virtutes spirituales, producendæ à materiali. Quod si recurras ad Angelum translaturum illam qualitatem, id etiam innaturale est.

Planius dici posset; quod educat ipse Deus illam virtutem spiritualementem à potentia obedientiali subiecti gratiam recepturi, læt id faciat Deus, ad exigentiam supra explicatam complementi Sacramentalis, pro tunc physice existentis. *His præmissis,*

EXPLICATUR illa Virtus. Non repugnat ut aliquod non existens in se, existens autem in aliquo sui causet physice, ut dixi Præmissis primo; consequenter sufficere ut Sacramenta existant in aliquo sui, seu virtute, ut dixi Præmissis secundo; quam virtutem erit necesse recipi in subiecto gratiam accepturo, ut dixi præmissis tertio. Si autem sit qualitas illa materialis, & non educatur è potentia subiecti recepturi gratiam, transmitti debet per medium, ut dixi Præmissis quarto. Si autem sit spiritualis, commodius dicitur eam educi à Deo, ad instantiam complementi Sacramentalis, idque educendo illam è potentia obedientiali ipsius subiecti, gratiam recepturi.

Punctum Difficultatis 5.

Defenditur hæc Qualitas.

DICES PRIMÒ. Impugnando, quod illa qualitas non sit spiritualis. Ut dicatur aliquid causare in aliquo sui, debet illam virtutem producere illudmetipsum, præcipue si sit instrumentum separatum; & sic semen deciditur à planta, calor producitur ab igne; ergo virtus illa nec est spiritualis, quia produceretur à materiali, nec potest produci à Deo, ut dictum.

RESPONDETUR. Non repugnare, ut aliquid materiale, si elevetur producat qualitatem spiritualementem. Rursus negatur quod instrumentum debeat produci à principali: frænum est instrumentum Equitatorie, non producitur ab Equite; quod etiam procedit de instrumento separato, nam quando attritu duorum lignorum producitur calor, ille calor est instrumentum

separatum ignis, & tamen non ab igne, sed à lignis producitur, nec apparet quare talis productio, deberet esse de ratione instrumenti.

INSTABIS PRIMÒ. Si qualitas illa esset spiritualis, non tantum in effici, sed & in recipi, penderet ab aliquo materiali, nempe à medio; ergo illa qualitas non esset spiritualis.

RESPONDETUR. Non repugnare ut spirituale divinitus recipiatur in materiali, sufficitque ut ex natura sua, non exigit subiectum corporeum; & ita gratia est spiritualis, licet divinitus possit poni in lapide. Deinde negatum supra, hanc qualitatem si sit spiritualis, in medio recipiendam.

INSTABIS SECUNDÒ. Non apparet quomodo id, quod dicitur esse spirituale, educi possit è potentia subiecti extensi & corporei, non sit quoque divisibile & extensum.

RESPONDETUR. Educere per nos, illam qualitatem è potentia obedientiali animæ gratiam recepturæ; deinde id quod sit elevata virtute, potest se accommodare conditioni naturali Agentis, non subiecti.

INSTABIS TERTIÒ. Posito quod virtus spiritualis etiam divinitus pertransiret medium materiale, vel esset tota in toto, & tota in qualibet parte medi, vel pars in parte, tota in toto. Non primum, quia id soli animæ deberetur. Non secundum; quia supponitur illa qualitas non habere partes.

RESPONDETUR. Immeritò assumi quod soli animæ tribuatur ille modus existendi, cum etiam Angelus, divisibilem locabilitatis suæ spheram occupans, sit totus in tota sphaera, & totus in qualibet ejus parte; sed quidquid sit de hoc, negatum supra, talem virtutem transfiguram medium materiale.

DICES SECUNDÒ. Urgendo quod illa virtus non possit esse materialis, idque ex eo, quia est supernaturalis.

RESPONDETUR. Ordinari illam qualitatem ad aliquid spirituale, sed cum indigentia ulterioris elevationis; repugnat autem elevari aliquid materiale, ad producendum spirituale. Addo anima rationalis non est corporea, licet essentialiter ordinetur ad Corpus, phantasma etiam ordinatur ad impressam speciem spiritualementem, & tamen est materiale.

INSTABIS SECUNDÒ. Illa qualitas æquè esset materialis ac Sacramenta; ergo si Sacramenta non sunt operativa gratiæ, nec illa virtus operabitur.

RESPONDETUR. Non ex eo Sacramenta immediate non producant gratiam, quia sunt materialia, sed ex eo, quia non existunt physice simul in se.

INSTABIS TERTIÒ. Non constare quod ab aliquo materiali possit produci etiam divinitus spirituale.

RE-

RESPONDETUR. Constare negativè, per:
Non implicat.

DICES Tertiò. Impugnando universaliter
qualitatem superadditam. Non est necessaria
hæc qualitas.

RESPONDETUR. Esse necessariam, casu quo
concedas causalitatem physicam, ut dictum
supra.

INSTABIS. Virtus Sacramenti Eucharistiæ
non distinguitur realiter ab ipso Sacramento;
ergo neque Virtus aliorum Sacramentorum.

RESPONDETUR. Disparitatem esse, quia cum
non agat Eucharistia nisi conjuncta recipienti,
& existens tota simul in se, continetque in se
ipsum fontem gratiæ, non indigebit virtute su-
peraddita; interdum autem Sacramenta, non
sunt conjuncta in se recipienti, tumque indige-
bunt virtute superaddita.

INSTABIS Secundò. Posita hac virtute, vel
adhuc ipsa Sacramenta unà cum illa virtute mo-
ventur ad producendam gratiam, vel non mo-
ventur; si non moventur, ergo sola virtus, &
non Sacramenta produciunt gratiam; si mo-
ventur; ergo supervacanea est illa Virtus.

RESPONDETUR. Retorquendo argumentum:
An scilicet agente calore, dum extinguitur
ignis, agat ignis, & an mortua planta agat, dum
agit ejus semen. Directè dici potest; Quod
partes præcedentes quæ non sunt, non agant
physicè, agunt tamen denominativè, quia actio-
nes virtutis vicariæ, attribuantur causæ, cujus il-
læ agunt vices; complementum tamen signifi-
cationis Sacramentalis existens physicè, ma-
jorem titulum habet.

INSTABIS Tertiò. Illa virtus non potest esse
substantialis, quia est supernaturalis & adve-
niens, non accidentalis, quia deberet esse in præ-
dicamento qualitatis, quod solet negari. Non
potest esse permanentem, quia S. Thomas Virtu-
tem patrativam miraculorum nolebat esse in
Christo permanentem; non transiens: quia
non est motus, neque tempus.

RESPONDETUR. Illam virtutem non esse sub-
stantialem, quia nullum hujus fundamentum;
sed ex eo quod sit supernaturalis, non repugnat
eam esse substantialem; nam licet implicet sub-
stantia supernaturalis, non tamen implicat ali-
quid substantiale supernaturale qualis est unio
hypostatica apud Modales, & per multos, sub-
sistentia supernaturalis distincta non implicat.
Rursus non ex eo quod illa virtus habeat se per
modum advenientis, præcisè inferitur, non pos-
se esse illam substantialem; nam differentia in
Logicis concipiuntur per modum advenientis,
& nihilominus in se sunt substantiales; erit ta-
men illa qualitas, ut dixi, accidentalis, ut ita
magis proportionetur aliis virtutibus, quæ et-
iam sunt accidentales; erit autem transiens,

nam si sit materialis, procedit ab uno extremo
ad aliud, adeoque imitatur motum; si autem sit
spiritualis, erit transiens; quia non recipitur in
eodem principio, à quo producitur; & quia in-
stantaneè operatur gratiam, ad quam produ-
cendam ordinatur de se. Quando autem ne-
gatur illam virtutem esse qualitatem, negatur
in quantum qualitas supponit, pro aliquo non
activo.

INSTABIS Quartò. Sufficit poni virtutem
humanitatis Christi. Supponit instantia, quod
agnoverit S. Thomas virtutem humanitatis
Christi, per omnia loca & tempora sparsam,
causativam omnium donorum supernatura-
lium, datam quidem in ipso instanti conceptio-
nis, tanquam proprietatem quandam, debitam
unioni hypostaticæ, licet illa non sit usus Chri-
stus, sicut nec qualitatibus gloriosi corporis, nisi
post resurrectionem; hanc virtutem significant
illa verba; Data est mihi potestas in cælo & in
terra. Objectum illius virtutis est, causare do-
na supernaturalia; hinc illa ante Incarnatio-
nem Christi dependebant à solo Deo, post ejus
resurrectionem, etiam ab illa virtute; ad eum
modum quo solaris radius dependet à Sole, in-
ciperet tamen dependere à Luna, si ad hunc ef-
fectum à Deo assumeretur, & secundum hanc
virtutem humanitatis, verificabitur illud; De
plenitudine ejus accepimus omnes.

RESPONDETUR. Quidquid sit de hac virtu-
te, adhuc admitti debet virtus Sacramentorum,
supposita causalitate illorum physica; quia et-
iam in humanis, alia est virtus instrumenti con-
juncti, instrumentum autem conjunctum est
humanitas; alia virtus instrumenti separati,
quale instrumentum, est Sacramentum; cum-
que illa virtus humanitatis, esset nonnisi assi-
stens Sacramentis, non apparet quæ per illam,
ipsa Sacramenta dicerentur causare.

INSTAT Quintò Coning. Illa qualitas non se
haberet per modum instrumenti, sed per mo-
dum causæ principalis; sicut intellectus unà
cum lumine beatifico, non producit visionem
ut instrumentum Dei, sed ut causa princi-
palis.

RESPONDETUR. Si res sit de Sacramentis
comparatè ad Deum, erunt causa instrumenta-
ria gratiæ; comparatè ad illam virtutem, erunt
causa principalis, nec id repugnat; sicut non re-
pugnat ut ignis, comparatè ad applicantem, sit
causa instrumentalis, comparatè ad calorem,
sit causa principalis; quod etiam concedi pot-
est de ipso intellectu, qui in ordine ad vitalita-
tem est causa principalis, in ordine ad Deum,
est per modum instrumenti. Quod autem at-
tinet ad ipsam virtutem Sacramentalem, illa
in productione gratiæ non se habet ut intelle-
ctus in productione visionis; quia intellectus
nulli

nulli creato intellectui in hoc subordinatur, illa autem qualitas, subordinatur ipsi Sacramento.

INSTABIS Sextò. Si esset aliqua qualitas, quæ posset producere gratiam, vel maximè id faceret actus Caritatis, sicut naturales actus, producant suos habitus; ergo cum actus, non possint producere gratiam, nec qualitas aliqua poterit.

RESPONDETUR. Etiam actus Caritatis, posset elevari, ad producendam gratiam, non enim implicat; haberetque ille actus in ratione Entis, utpote spiritualis, maiorem proportionem cum gratia spirituali, præ Sacramento, quæ sunt materialia; sed in ordine elevabilitatis, non attendit Deus ad proportionem in ratione Entis. Unde major est proportio Angeli ad Deum, quàm hominis ad eundem, & tamen elevata est natura humana ad dignitatem hypostaticam, non autem Angelica. Quòd autem defacto actus Caritatis, non sit ad hoc elevatus, exinde est: quia elevatio pendet à mera libertate Dei, circa id autem dicitur Deus usus suâ libertate, quod ostendit autoritas Sacra, vel ratio: nihil horum duorum stat pro actu Caritatis, stat autem suppositâ causalitate physica Sacramentorum, stat, inquam, ratio pro hac qualitate; quia sine illa, non possent Sacramenta physice producere gratiam.

INSTABIS Septimò. Vel illa qualitas habet ex natura sua, in se sufficientem vim, ad producendam simul cum Sacramento gratiam; sicut lumen gloriæ, unâ cum intellectu habet vim sufficientem ad producendam visionem, vel non habet. Si primum dicatur, sequitur aliquam creaturam, scilicet compositum ex illa qualitate & Sacramento, posse naturaliter hominem iustificare, hoc autem est absurdum & inter Catholicos inauditum, qui dicunt solum Deum, ut causam principalem, posse hominem iustificare; quod si dicatur secundum, dabitur processus in infinitum in elevationibus.

RESPONDETUR. Imprimis retorquendo argumentum, quod probat gratiam non esse qualitatem supernaturalem iustificativam, quia haberet vim expellendi peccatum; & si non est inauditum apud Catholicos id de gratia, nec erit impossibilis qualitas efficiens illam gratiam; inter Catholicos hoc solum inauditum, quod aliqua Creatura, intra ordinem naturalem, possit iustificare, & quod habeat vim per modum causæ principalis dimittendi peccata.

DICES Quartò cum Esparza. Quia talis qualitas non apparet, qui possit communicare Sacramentis suum effectum formalem proprium; ideoque non redderet Sacramenta causativa gratiæ.

RESPONDETUR. Sicut Calor, quo mediante producit ignis ignem, non tribuit effectum suum formalem igni, sed passio, quod calefacit, ita & virtus illa, secundum quod à nobis defen-

ditur; deinde cum non recipiatur in Sacramento illa virtus, non potest illis tribuere effectum formalem. Nego tatem quod non redderet illa virtus, Sacramenta causativa, si produceretur vel ab illo minimo Sacramento, vel ad instantiam illius à Deo.

DICES. Quintò cum eodem. Perfectio specifica propria gratiæ sanctificantis, in nulla qualitate, quæ non sanctificans, potest contineri.

RESPONDETUR. Perfectionem formalem specificam propriam gratiæ sanctificantis, in nulla qualitate, quæ non sit sanctificans, contineri; hoc ipso enim esset sanctificativa, si haberet perfectionem formalem gratiæ, esset enim etiam formaliter gratia; sed nego repugnare ut perfectio specifica gratiæ, causaliter contineatur in aliquo, quod non sit forma sanctificans, nisi causaliter, unde illa etiam qualitas, erit sanctificans effectivè, licet non formaliter.

DIFFICULTAS II.

De Causalitate Sacramentorum veterum.

PRÆMITTO Primò. *Divisos esse autores; An scilicet Sacramenta vetera, nominatim Circumcisio, produxerit gratiam ex opere operato, vel non? Produxisse gratiam ex opere operato docet Suar. Valent. & antiquioribus Scotus, Aureolus, quibus accessit Pontius disp. 41. n. 10. Non produxisse autem gratiam ex opere operato, docet Vasq. Coning. Amicus, disp. 4. n. 3. Lugo mediam viam videtur inisse disp. 5. Sect. 3.*

PRÆMITTO Secundò. *Sacramenta veteris legis, non causasse gratiam ex opere operato.*

RATIO Prima Autoritas Florent. quod assignans distinctionem inter veteris & novæ legis Sacramenta; illa, inquit, non causabant gratiam, sed eam solum per passionem Christi dandam esse figurabant; hæc verò nostra & continent gratiam, & ipsam dignè suscipientibus conferunt; ubi ly Solum excludit à ratione causæ simpliciter, Sacramenta veteris legis.

RATIO Secunda Autoritas Trident. Sed supponenda est doctrina Lutheri, cuius meminit Bellarm. qui in libro de Babylonica Captivitate; Error, inquit, est, Sacramenta novæ legis differre à Sacramentis veteris legis, penes efficaciam significationis, id est, quod nostra efficaciter significant, faciendo quod figurant, non illa. Huic doctrinæ ut se opponeret Trident. decrevit Sess. 7. c. 2. Sacramenta novæ legis non differre à Sacramentis antiquæ, per hoc solum quia sunt diversæ Cerimonie & ritus externi. Ex quo loco sic urgeri possit. Differentia